

نام و نام خانوادگی:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ اصفهان	شماره دانش آموز
مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	دبیرستان دوره دوم متوسطه تجدید	
تاریخ آزمون: ۹۷/۱۰/۱۲	سؤالات امتحان نوبت اول درس فارسی (۳)	
نیمسال اول ۹۷-۹۸	پایه دوازدهم رشته کلیه رشته‌های نظری	

ردیف	شرح سوالات	بارم
------	------------	------

حوزه قلمرو زبانی		
۱	<p>الف) واژگان</p> <p>معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) وظیفه روزی به خطای مُنکّر نبرد. ج) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد. ه) بخروش چو شرزه شیر ارغند</p> <p>ب) گفت: «تا داروغه را گوئیم، در مسجد بخواب» د) نی حریف هر که از یاری برید. و) همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی.</p>	۱/۵
۲	<p>ب) املا</p> <p>املای نادرست واژگان را در شعرها و عبارتهای زیر پیدا کنید و شکل درست آنها را بنویسید.</p> <p>الف) بفکن ز پی این اثاث تزویر ب) سینه خواهم شرحه شرحه از فراغ / تا بگویم شرح درد اشتیاق ج) در آن هنگام که بهار حیاط علمی و اجتماعی‌اش رسیده بود، ناگهان منقلب شد. د) واصفان هلیه جمالش به تحیر منسوب. ه) دیوارهای کهن روم هنوز تاق ضربی دروازه‌های آن باقی است. و) چون عاجز گشت خسرو در جوابش / نیامد بیش پرسیدن ثوابش</p>	۱/۵
۳	<p>ج) دانش‌های دستوری و زبانی</p> <p>نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند ب) ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است.</p>	۰/۷۵
۴	<p>با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>عملیات احداث خاکریز شروع شد. آن شب برادران جهاد و در رأس آنها شهید ساجدی، آرام و قرار نداشتند. الف) یک مضاف الیه مضاف الیه نشان دهید. ب) یک ترکیب وصفی بیابید. ج) کدام واژه شاخص است؟</p>	۰/۷۵
۵	<p>اجزای اصلی جمله اول را در بیت زیر مشخص کنید.</p> <p>آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است</p>	۱
۶	<p>جهش ضمیر را در بیت زیر نشان دهید. نقش ضمیر را بنویسید.</p> <p>با محتسبم عیب مگوئید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است</p>	۰/۵

نام و نام خانوادگی:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ اصفهان	شماره دانش آموز
مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	دبیرستان دوره دوم متوسطه تجدد	
تاریخ آزمون: ۹۷/۱۰/۱۲	سؤالات امتحان نوبت اول درس فارسی (۳)	
نیمسال اول ۹۸-۹۷	پایه دوازدهم رشته کلیه رشته‌های نظری	

ردیف	شرح سوالات	بارم
۷	در بیت و عبارت زیر گروه‌های وصفی را بیابید و نام صفت‌ها را بنویسید. الف) دیوارهای کهن روم که هنوز طاق دروازه‌های آن باقی است، حکایت از روزگاران گذشته دارد. (یک مورد کافی است) ب) این مدعیان در طلبش بی‌خبراند / کان را که خبر شد، خبری باز نیامد	۱
حاجیه قلمرو فکری		
۸	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر معنی و مفهوم عبارت‌ها و بیت‌های زیر را به فارسی روان بنویسید. الف) گفت: مستی، زان سبب افتان و خیزان می‌روی. ب) هنگام چریغ آفتاب اتراق می‌کردیم. ج) در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند. د) به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازی. ه) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد و) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی / چون فرخی، موافق ثابت قدم نداشت ز) گفت: «از بهر غرامت جامه‌ات بیرون کنم» / گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز پود و تار نیست»	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۷۵
۹	ب) درک مطلب در بیت‌های زیر بر چه موضوعی تأکید شده است؟ الف) گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن جا شویم» گفت: «والی از کجا در خانه خمار نیست؟» ب) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم / هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت	۱
۱۰	در بیت زیر، شاعر چه چیزی را علت ارتفاع گرفتن کوه دماوند می‌داند؟ تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دل بند	۰/۵
۱۱	متن زیر را از نظر زاویه دید بررسی کنید. «نمی‌دانم چه بگویم. روی حرف حاجی که خودش از عاملان بزرگ و قدیمی تخریب است، حرفی نمی‌توانم بزنم اما این کاری که از ما می‌خواهد، درست مثل این است که بخواهیم با یک کاسه ماست، با آب یک دریاچه، دوغ درست کنیم.»	۰/۵
۱۲	مفهوم مشترک بین دو عبارت زیر را بنویسید. الف) گفت که: «چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند. مرا از خود یاد نیاید. از تو چون یاد کنم» ب) گفت: به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه اصحاب را. چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت!»	۱
۱۳	نوع ادبی هریک از متون زیر را بنویسید. الف) از کلاس سوم دبیرستان ناچار می‌بایست به کرمان برویم، بنابراین بعد از دو سه سال ترک تحصیل کرد دوباره وسایل فراهم شد. سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دو شبه با کامیون طی کردیم. ب) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۰/۵

ردیف	شرح سوالات	بارم
۱۴	نوع بیان نویسنده را در عبارت زیر بنویسید. پدرم مرد مهمی نبود؛ اشتباهاً تبعید شد. مادرم هم زن مهمی نبود؛ او هم اشتباهاً تبعید شد. دارو ندار ما هم اشتباهاً به دست حضرات دولتی و ملتی به یغما رفت.	۰/۵
حقیقه قلمرو ادبی		
۱۵	الف) آرایه‌های ادبی در بیت زیر کدام واژه‌ها در معنای مجازی به کار رفته‌اند؟ مفهوم مجازی آنها را بنویسید. الف) لب و دندان سفایی، همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۱
۱۶	بیت زیر را از نظر آرایه اسلوب معادله بررسی کنید. محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مزربان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵
۱۷	بیت زیر را از نظر آرایه‌های تشبیه و استعاره بررسی کنید. آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد	۰/۵
۱۸	کنایه‌ها را در بیت زیر مشخص کنید، مفهوم هریک را بنویسید. برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند	۱
۱۹	ب) حفظ شعر بیت‌های زیر را کامل کنید. الف) گر نور عشق به دل جانت او فتد / ب) / دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۱
۲۰	مصراع دوم بیت زیر را کدام یک از گزینه‌ها کامل می‌کند؟ ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران /	۰/۵
۲۱	با استفاده از واژه‌های زیر یک بیت از شعر «در مکتب حقایق» بنویسید. «زیر و زیر، بنیاد، مدار، درد، هستی، کو، که، شوی»	۰/۵

ردیف	شرح سوالات	بارم
۱	الف) زشت، ناپسند ب) پاسبان و نگهبان، شب گرد ج) اجنبی، بیگانگان د) دوست، همدم، همراه ه) خشمگین، غضبناک و) ارجمندی، گرمی شدن	۱/۵
۲	الف) اساس ب) فراق ج) حیات د) حلیه ه) طاق و) صوابش	۱/۵
۳	الف) آتش: مفعول - جان: متمم ب) فرض: مسند	۰/۷۵
۴	الف) خاکریز (مضاف الیه مضاف الیه است) ب) آن شب (آن صفت اشاره) ج) شهید	۰/۷۵
۵	آن کسی را (مفعول) / سلیمان (مسند) کردیم (فعل) / (نهاد محذوف است)	۱
۶	«م» مضاف الیه	۰/۵
۷	الف) دیواره کهن ← کهن (صفت بیانی ساده) ب) این مدعیان ← این صفت اشاره روزگاران گذشته ← گذشته (صفت مفعولی)	۱
۸	الف) گفت: تو مست هستی به همین علت درست نمی‌توانی راه بروی. ب) هنگام طلوع آفتاب در جایی استراحت می‌کردیم. ج) قدم در راه عشق گذاشتن فقط برای کسی امکان دارد که خود را فراموش کند. د) به عشق نمی‌توان رسید تا زمانی که از معرفت و محبت الهی دو پایه نردبان برای رسیدن به عشق نسازی ه) ای بلبل (عاشق ظاهری) عشق واقعی را از پروانه یاد بگیر که در راه معشوق جان خود را از دست داده دم برنیاورد. و) طرفداران عدالت زیادند اما مانند فرخی کسی ثابت قدم نیست. ز) گفت: به خسارت کاری که انجام دادی لباس از تنت بیرون می‌کنم، مست گفت: کهنه است به درد تو نمی‌خورد.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۷۵
۹	الف) فاسد بودن مسئولان جامعه ب) احترام گذاشتن به خرد جمعی (محترم دانستن فکر عامه مردم)	۱
۱۰	برای این که از نظر مردم دور شود.	۰/۵
۱۱	اول شخص مفرد	۰/۵
۱۲	از خود بیخود شدن در محضر حق (فراموش کردن خود در برابر معشوق)	۱
۱۳	الف) حسب حال ب) ادبیات پایداری	۰/۵
۱۴	طنز	۰/۵
۱۵	الف) لب و دندان ← مجاز از کل وجود ب) خانه ← مجاز از وطن، میهن	۱
۱۶	همان طور که تنها مشتری زبان گوش است تنها محرم عشق الهی (هوش) انسان عاشق (بی‌هوش) است.	۰/۵
۱۷	بانگ نای به آتش تشبیه شده است. - آتش در مصراع دوم استعاره است.	۰/۵
۱۸	معجز از سر کشیدن: کنایه از کنار گذاشتن ناتوانی‌ها و ضعف‌ها / بر آورند نشستن: کنایه از قدرت نمایی	۱
۱۹	الف) بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی ب) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند.	۱
۲۰	گزینه «۲» بیداری ستاره، در چشم جویباران	۰/۵
۲۱	بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود / در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	۰/۵